

20-026 LUBLIN,
ul. FRYDERYKA CHOPINA 8 lok.5
TEL. 48 81 532 95 54
48 81 470 50 49
48 81 470 50 50
FAX 48 81 532 96 54
<http://www.sokolowski.com.pl>,
e-mail: info@sokolowski.com.pl

BIULETYN INFOMACJI PRAWNEJ

nr 1/2012

KILKA UWAG O KRYTERIACH USTALENIA WYSOKOŚCI ZADOŚĆUCZYNIENIA ZA KRZYWDĘ

opr. Krzysztof Sokołowski

W orzecznictwie oraz literaturze zgodnie przyjmuje się, że zadośćuczynienie pełni funkcję kompensacyjną, albowiem przyznana suma pieniężna ma stanowić przybliżony ekwiwalent poniesionej szkody niemajątkowej. Powinna ona wynagrodzić doznane cierpienia fizyczne i psychiczne oraz ułatwić przezwycięzenie ujemnych przeżyć, aby w ten sposób przynajmniej częściowo przywrócona została zachwiana równowaga na skutek wystąpienia zdarzenia rodzącego szkodę. Już w latach sześćdziesiątych w orzecznictwie ukształtował się jednak pogląd, że wysokość zadośćuczynienia powinna być utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym

warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa (orzeczenie SN z 24.06.1965 r., I PR 203/65, OSPiKA 1966, nr 4, poz. 92). Zapoczątkowany tym wyrokiem Sądu Najwyższego, podtrzymywany w późniejszym orzecznictwie, pogląd, że zadośćuczynienie powinno być umiarkowane, zachowywał aktualność przez długie lata również w obecnych warunkach społeczno-ekonomicznych. Jak wskazywał Sąd Najwyższy zasada umiarkowanej wysokości zadośćuczynienia trafnie łączy wysokość zadośćuczynienia z wysokością stopy życiowej społeczeństwa, gdyż zarówno ocena, czy jest ono realne, jak i czy nie jest nadmierne, pozostawać musi w związku z

Biuletyn został opracowany przez prawników Kancelarii w celu umożliwienia identyfikacji potencjalnych zagrożeń związanych z działalnością Państwa przedsiębiorstwa. Biuletyn sygnalizuje określone problemy, nie dokonuje oceny konkretnych stanów faktycznych, nie stanowi wyczerpującego omówienia danej problematyki, nie stanowi porady prawnej. Jeżeli są Państwo zainteresowani uzyskaniem szczegółowych informacji na temat poruszonych zagadnień prosimy o kontakt z pracownikami Kancelarii: info@sokolowski.com.pl

poziomem życia (wyrok SN z 12.09. 2002 r., IV CKN 1266/00 nie publ.).

Podkreślano również w orzecznictwie, że przy ustalaniu "odpowiedniej" wysokości zadośćuczynienia nie można nie uwzględnić tendencji orzecznictwa sądowego w podobnych przypadkach. Jednolitość orzecznictwa sądowego w tym zakresie odpowiada poczuciu sprawiedliwości i równości wobec prawa. Ze względu bowiem na zasadniczą trudność przeliczenia krzywdy na pieniądze, konfrontacja danego przypadku z innymi rozstrzygniętymi przypadkami może dać orientacyjną wskazówkę co do wysokości odpowiedniego zadośćuczynienia w porównywalnych przypadkach i pozwala uniknąć znaczących dysproporcji co do wysokości zasądzonych sum. Odpowiada to konstytucyjnej zasadzie równości obywateli wobec prawa wyrażonej w art. 32 ust.1 i art.45 ust.1 Konstytucji jak również zasadzie, że wysokość zadośćuczynienia powinna odpowiadać także społecznemu poczuciu sprawiedliwości

(tak m.in. Wyrok SN z 28.01.2010 r. I CSK 244/09 LEX nr 570118; wyrok SN z dnia 30 stycznia 2004 r., I CK 131/03, OSNC 2005, nr 2, poz. 40, wyrok SN z 29.05.2008 r., II CSK 78/08, LEX nr 420389).

W wielu aktualnych orzeczeniach sądów powszechnych dostrzegamy obecnie odejście od akcentowania umiarkowanego charakteru zadośćuczynienia. Podkreśla się, że wzrastająca stopa życiowa społeczeństwa uzasadnia również wzrost poziomu zasądzanych zadośćuczynień, tak aby miały one realną postać. Sądownictwo powszechne odchodzi również od porównywania poziomów zadośćuczynień zasądzanych w innych sprawach. Na pierwszy plan wysuwa się zdecydowania argument związany z rodzajem i skalą uszczerbku na zdrowiu, jak również długotrwałości cierpienia, co jest pochodną wieku poszkodowanego oraz rodzaju dolegliwości i ograniczeń jaki doznaje i będzie doznawał w przyszłości. Stąd od kilku miesięcy nie zaskakują już wyroki zasądzające kwoty przekraczające jeden milion złotych.

